

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
หลักสูตรการ การสานตะกร้าจากหวายเทียม จำนวน 45 ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์

ความเป็นมา

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ภายใต้กรอบเวลา 2 ปี ที่จะพัฒนา 5 ศักยภาพของพื้นที่ใน 5 กลุ่มอาชีพใหม่ ให้สามารถแข่งขันได้ใน 5 ภูมิภาคหลักของโลก ให้ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง และมีงานทำอย่างยั่งยืน

สภาพสังคมปัจจุบันได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก ประชากรมนุษย์เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แต่ทรัพยากรธรรมชาติถูกใช้ไปอย่างรวดเร็ว และไม่เพียงพอกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น มนุษย์จึงประสบปัญหาต่างๆตามมามากมาย โดยเฉพาะด้านการดำรงชีพและชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่มนุษย์เราจะต้องสร้างสิ่งทดแทนเพื่อการอยู่รอดโดยวิธีการต่างๆ กับการประสบปัญหาน้ำท่วมในประเทศไทย ทำให้อาชีพการทำกระเป๋าคาดจากผักตบชวา จึงเป็นทางเลือกอีกหนึ่งอาชีพที่สามารถสร้างรายได้หลัก รายได้เสริม เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ซึ่งเป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับผักตบชวา ให้เหมาะสมกับความต้องการของลูกค้า และการบริการลูกค้าในรูปแบบต่างๆ ที่สามารถนำความรู้ไปใช้ในการสร้างรายได้ที่มั่นคงและยั่งยืนอย่างมีประสิทธิภาพโดยมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เสริม สร้างศักยภาพให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถพัฒนาตนเอง หรือกลุ่มไปสู่การบริหารจัดการที่มีมาตรฐาน เป็นไปตามหลักการของการประกอบอาชีพ กลุ่มเป้าหมายที่สามารถเข้าเรียนในหลักสูตร ได้แก่ ผู้ที่ไม่มีอาชีพหรือมีอาชีพอยู่แล้วแต่ต้องการพัฒนาเพื่อเพิ่มรายได้ เมื่อจบหลักสูตรแล้วผู้เรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ ไปประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำที่เน้นการบูรณาการเนื้อหาสาระ ภาคนทฤษฎีควบคู่ไปกับการฝึกปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพได้จริงอย่างมี คุณภาพและมีคุณธรรมจริยธรรม
2. เป็นหลักสูตรที่เน้นการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อประโยชน์ในการ ประกอบอาชีพและการศึกษาดูงาน
3. เป็นหลักสูตรที่ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนรู้ไปเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในรายวิชาเลือกของสาระการประกอบอาชีพ
4. เป็นหลักสูตรที่เน้นการใช้ศักยภาพ 5 ด้านในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ศักยภาพด้านทรัพยากร ภูมิอากาศ ภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ศิลปวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิต และด้านทรัพยากรมนุษย์

จุดหมาย

1. มีทักษะ มีความรู้ ความเข้าใจและความชำนาญในการสานตะกร้าจากหวายเทียมสามารถนำไปใช้ในการประกอบเป็นอาชีพเสริมได้
2. ตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม
3. เป็นการสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน
4. มีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ
5. มีความรู้ความเข้าใจและฝึกทักษะการบริหารจัดการในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายผู้ใช้หลักสูตรการประกอบอาชีพ การสานตะกร้าจากหวายเทียม

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพหรือว่างงาน
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ เพื่อสร้างรายได้เพิ่ม

ระยะเวลา จำนวน 45 ชั่วโมง

- ภาคทฤษฎี 1.30 ชั่วโมง
- ภาคปฏิบัติ 43.30 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร ประกอบด้วยเนื้อหา 4 เรื่อง

1. ช่องทางการประกอบอาชีพการสานตะกร้าจากหวายเทียม จำนวน 20 นาที
 - 1.1 ความสำคัญในการประกอบอาชีพการสานตะกร้าจากหวายเทียม
 - 1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการสานตะกร้าจากหวายเทียม
 - 1.2.1 การลงทุน
 - 1.2.2 การตลาด
 - 1.2.3 กระบวนการคิด
 - 1.2.4 ความรู้ความสามารถ
 - 1.3 การตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพการสานตะกร้าจากหวายเทียม
 - 1.3.1 ความพร้อม
 - 1.3.2 ความต้องการ ของตลาด
 - 1.3.3 ความรู้ทักษะ และเทคนิคต่างๆ
 - 1.3.4 สถานที่
 - 1.3.5 แรงงาน
 - 1.3.6 เงินทุน
2. ทักษะการประกอบอาชีพการสานตะกร้าจากหวายเทียม จำนวน 44 ชั่วโมง
 - 2.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการสานตะกร้าจากหวายเทียม
 - 2.2 การเตรียมวัสดุการสานตะกร้าจากหวายเทียม
 - 2.3 การออกแบบลายการสานตะกร้าจากหวายเทียม
 - 2.4 ขั้นตอนการสานตะกร้าจากหวายเทียม
 - 2.4.1 การออกแบบ
 - 2.4.2 การขึ้นลาย

2.4.3 การสาน

3. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการสานตะกร้าจากหวายเทียม จำนวน 20 นาที

3.1 การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการสานตะกร้าจากหวายเทียม

3.1.1 การใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการสานตะกร้าจากหวายเทียม

3.1.2 การลดต้นทุนการสานตะกร้าจากหวายเทียม

3.2 การจัดการตลาดในการประกอบอาชีพการสานตะกร้าจากหวายเทียม

3.2.1 การประชาสัมพันธ์

3.2.2 การส่งเสริมการขาย

3.2.3 การกระจายสินค้าไปสู่ผู้บริโภค

4. โครงการประกอบอาชีพการสานตะกร้าจากหวายเทียม จำนวน 20 นาที

4.1 ความสำคัญของโครงการประกอบอาชีพ

4.2 องค์ประกอบของโครงการ

4.3 ประโยชน์ของโครงการ

การจัดกระบวนการเรียนรู้

1. จัดกิจกรรมสำรวจและวิเคราะห์ตนเอง ทรัพยากร อาชีพ และความต้องการของตลาด เพื่อให้ผู้เรียนเห็นช่องทางการประกอบอาชีพ

2. ฝึกทักษะการสานตะกร้าจากหวายเทียม

- เรียนรู้จากวิทยากร
- เรียนรู้ด้วยตนเอง จากสื่อต่าง ๆ
- เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง
- เรียนรู้จากกลุ่ม โดยการพบกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้

3. จัดกิจกรรมเรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ การบริหารจัดการ การผลิต และการบริหารจัดการทางการตลาด

4. ดำเนินการให้ผู้เรียนนำโครงการประกอบอาชีพ ไปสู่การปฏิบัติจริง

5. การนิเทศ ติดตามประเมินโครงการของผู้เรียน และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนา

สื่อการเรียนรู้

1. ศึกษาจากเอกสาร / ใบความรู้
2. ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน / วิทยากร / ภูมิปัญญาท้องถิ่น

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพเพียงพอ สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเอง ความสำเร็จของการปฏิบัติและจบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
3. มีผลงานผ่านการประเมินทดสอบที่มีคุณภาพการสานตะกร้าจากหวายเทียม

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรการสานตะกร้าจากหวายเทียม

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1. ช่องทางการประกอบอาชีพ การสานตะกร้าจากหวายเทียม	1. อธิบายความสำคัญในการประกอบอาชีพการสานตะกร้าจากหวายเทียมได้ 2. วิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพในการสานตะกร้าจากหวายเทียมได้ 3. สำรวจทรัพยากรในการสานตะกร้าจากหวายเทียมในชุมชนได้ 4. บอกทิศอาชีพทางการประกอบอาชีพ 4.1 อธิบายเกี่ยวกับการสานตะกร้าจากหวายเทียมแบบต่างๆได้ 4.2 จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ในการสานตะกร้าจากหวายเทียมได้ 4.3 อธิบายขั้นตอนและสามารถปฏิบัติการสานตะกร้าจากหวายเทียม	1.1 ความสำคัญของการประกอบอาชีพการสานตะกร้าจากหวายเทียม 1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ 1.3 ทิศทางการประกอบอาชีพ	1.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่อของจริง สื่อบุคคลในชุมชน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และใช้ในการประกอบอาชีพที่มีความเป็นไปได้ในชุมชน 1.2 วิทยากรผู้สอน และผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับทิศทางการประกอบอาชีพ ที่เหมาะสมกับตนเอง โดยคำนึงศักยภาพ 5 ด้านได้แก่ ศักยภาพทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพของภูมิประเทศ และทำเลที่ตั้งของแต่ละประเทศ ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและวิถีชีวิตของแต่ละพื้นที่และ ศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่	20	นาที่

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
2. ทักษะการประกอบอาชีพการสานตะกร้าจากหวายเทียม	2.1 บอกความเป็นมาของการสานตะกร้าจากหวายเทียม 2.2 บอกอุปกรณ์การสานตะกร้าจากหวายเทียม 2.3 บอกการสานตะกร้าจากหวายเทียม	2.1 ความเป็นมาของการสานตะกร้าจากหวายเทียม / การแกะลายแบบต่างๆ ลายดอกพิกุล ลายดอกชบา ลายผีเสื้อ และลายสลัฟั่นปลา 2.2 อุปกรณ์การสานตะกร้าจากหวายเทียม - โครงตะกร้า - หวายเทียม - แบบลวดลาย - เหล็กแหลม - สายวัด - ปากกาเมจิก - หนังสาย 2.3 วิธีการออกแบบการสานตะกร้าจากหวายเทียมเพื่อประโยชน์ใช้สอยและความสวยงามเช่นลายดอกไม้ ลายรูปหัวใจ ลายข้าวหลามตัด ลายดอกพิกุล ลายขอ 2.4 ขั้นตอนการสานตะกร้าจากหวายเทียม เริ่มจากการวัดขนาดของตะกร้าแล้วตัดหวายเทียมความยาวประมาณ 100 ซม. จำนวน 2 เส้น จำนวน 4 เส้น เพื่อพันขอบ	2.1 จัดให้ผู้เรียนศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการสานตะกร้าจากหวายเทียม 2.2 จัดให้ผู้เรียนศึกษาอุปกรณ์ในการสานตะกร้าจากหวายเทียม 2.3 จัดให้ผู้เรียนศึกษาการสานตะกร้าจากหวายเทียม 2.4 จัดให้ผู้เรียนศึกษาการเก็บรักษา	30 นาที	43.30 ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		ตะกร้า และการพันหูกว้าตะกร้าให้ไปทางเดียวกันเป็นระเบียบสวยงาม -นับหลักโครงตะกร้า มีทั้งหมด 126 หลัก แบ่งออกเป็นข้างละ 63 หลักจัดการหาหนัวยางม้ามัดไว้ และใน 63 หลักหาจุดกึ่งกลางอีกครั้งเพื่อที่จะไว้ขึ้นลายตะกร้า - ตัดหวายเทียมตามขนาดหนึ่งวาประมาณ 32 เส้นแล้วใช้หนัวยางมัดไว้ - เริ่มหลักที่ 1 เป็นลายขัดด้วยหวายเทียมจนรอบกันตะกร้าและถักขัดด้วยหวายเทียมไปให้รอบๆจนได้ประมาณ 5 แถว - เริ่มลายที่ตะกร้าตามโครงที่เตรียมไว้เช่นลายดอกไม้ ลายรูปหัวใจ ลายข้าวหลามตัด ลายดอกพิกุล ลายขอ -ตรวจความเรียบร้อยเก็บชายหวายเทียมให้เรียบร้อยสวยงาม 2.5 ขั้นตอนการเก็บและการดูแลรักษาเพื่อการจำหน่าย			

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
3. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการสานตะกร้าจากหวายเทียม	3.1 การสำรวจและศึกษาแหล่งวัสดุ อุปกรณ์ ของ แหล่งทรัพยากร 3.2 การกำหนดและควบคุมคุณภาพผลผลิตที่ต้องการ 3.3 สามารถคิดต้นทุนการผลิต การกำหนดราคาขาย การส่งเสริมการขาย การกระจายสินค้าได้	3.1 สำรวจและศึกษาแหล่งวัสดุ อุปกรณ์ ของแหล่งทรัพยากร 3.2 การกำหนดและควบคุมคุณภาพผลผลิตที่ต้องการ 3.3 การลดต้นทุนการผลิตแต่คุณภาพคงเดิม 3.4 การศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยง 3.5 การศึกษาข้อมูลการตลาด วิเคราะห์ความต้องการของตลาดในชุมชน 3.6 กำหนดทิศทาง เป้าหมาย กลยุทธ์ และแผนการจัดการตลาด 3.7 การคิดต้นทุนการผลิต การกำหนดราคาขาย การส่งเสริมการขาย การกระจายสินค้า และการส่งเสริมการขายการส่งสินค้าบนสื่อออนไลน์ ผ่านช่องทางการตลาดออนไลน์ เช่น การทำ Social Media Marketing อย่างการโฆษณาบนแพลตฟอร์ม Google, Facebook, YouTube, LINE , Twitter หรือ TikTok เพื่อครอบคลุมแล้ว	3.1 สำรวจและศึกษาแหล่งวัสดุ อุปกรณ์ ของแหล่งทรัพยากร 3.2 การกำหนดและควบคุมคุณภาพผลผลิตที่ต้องการ 3.3 ดำเนินการตามกระบวนการจัดการตลาด เช่น การคิดต้นทุนการการส่งเสริมการขาย การกระจายสินค้า	20 นาที	

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		เข้าถึงกลุ่มลูกค้าเป้าหมายที่ใช้ งานอยู่ในโลกออนไลน์และทำให้ ธุรกิจการจำหน่าย คือ การทำ ตะกร้าจากหวายเทียม เป็นที่รู้จัก มากยิ่งขึ้น			
4.โครงการ ประกอบอาชีพการสาน ตะกร้าจากหวายเทียม	4.1 บอกความสำคัญของ โครงการประกอบอาชีพได้ 4.2 บอกองค์ประกอบของ โครงการได้ 4.3 บอกประโยชน์ของโครงการ ได้ 4.4 ดำเนินการวัดและ ประเมินผล	4.1 ความสำคัญของโครงการ ประกอบอาชีพ 4.2 องค์ประกอบของโครงการ การประกอบอาชีพ 4.3 ประโยชน์ของโครงการ	4.1 จัดให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้เรื่อง ความสำคัญของโครงการประกอบอาชีพ ประโยชน์ของโครงการอาชีพ องค์ประกอบของ โครงการอาชีพ 4.2 ดำเนินการวัดและประเมินผล	20 นาที	